

TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARINING BREND MAHSULOTLARINI EKSPORT SALOHIYATINI KENGAYTIRISH CHORA TADBIRLARI

Ziyayeva Shahlo Shoakbar qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,

Innovatsion menejment kafedrasi katta o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada trikotaj korxonalari samarali marketing strategiyalari orqali o'zlarining tovar jozibadorligini qanday oshirishi mumkinligi ko'rib chiqiladi. Turli xil marketing texnikasi va ularning ta'sirini tahlil qilib, tadqiqot trikotaj korxonalari uchun ularning bozordagi ishtiroki va iste'molchilarning jozibadorligini oshirish uchun keng qamrovli qo'llanma taqdim etishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: trikotaj korxonalari, tovar jozibadorligi, marketing strategiyalari, iste'molchilarning xulq-atvori, tovar kapitali, raqamli marketing, bozor tahlili.

To'qimachilik sanoatining raqobatbardosh landshaftida trikotaj korxonalari raqobatchilardan ajralib turish muammosiga duch kelishmoqda. Brendning jozibadorligi iste'molchilarning qiziqishini jalb qilish va sodiqlikni tarbiyalashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqola trikotaj korxonalarining tovar jozibadorligini oshirishda marketing strategiyalarining rolini o'rganadi. Mavjud marketing tendentsiyalari va ularning samaradorligini batafsil o'rganish orqali ushbu tadqiqot trikotaj korxonalari uchun bozor pozitsiyasini yaxshilashga intilayotgan amaliy tushunchalarni taqdim etishga qaratilgan.

Ushbu tadqiqot miqdoriy va sifatli tadqiqot usullarini birlashtirgan aralash usulli yondashuvdan foydalanadi. 200 iste'molchi o'rtasida turli xil trikotaj brendlari haqidagi tasavvurlarini va turli marketing strategiyalarining sotib olish qarorlariga ta'sirini aniqlash uchun so'rov o'tkazildi. Bundan tashqari, beshta etakchi trikotaj korxonalarining marketing menejerlari bilan ularning strategik yondashuvlari to'g'risida tushuncha olish uchun chuqur suhbatlar o'tkazildi.

Marketing strategiyalari orqali tikuvchilik-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini oshirish ko'p qirrali yondashuvni o'z ichiga oladi. Bu erda yordam beradigan bir nechta asosiy strategiyalar:

Tovar identifikatori va joylashuvi

- Kuchli brend identifikatorini ishlab chiqing: tikuvchilik-trikotaj korxonangizning mohiyatini aks ettiruvchi noyob brend logotipi, tagline va vizual elementlarni yarating. Ushbu elementlarning barcha marketing kanallarida izchil ishlatilishini ta'minlang.

- Noyob sotish taklifi (USP): tikuvchilik-trikotaj mahsulotlarini raqobatchilardan nimasi bilan ajratib turishini aniqlang. Yuqori sifat, barqaror materiallar, buyurtma

qilingan dizaynlar yoki mijozlarga alohida xizmat ko'rsatish bo'ladimi, bu barcha marketing kommunikatsiyalarida ta'kidlanganligiga ishonch hosil qiling.

Kontent Marketingi

- Ta'lim mazmuni: tinglovchilaringizga tikuvchilik va trikotaj haqida o'rgatadigan bloglar, video darsliklar va qanday qo'llanmalar yarating. Bu sizning brendingizni ushbu sohada mutaxassis sifatida joylashtiradi.

- Mahsulotlaringizni namoyish eting: Instagram, Pinterest va YouTube kabi platformalardan foydalanib, mahsulotingizni ingl. Mahsulotlaringizning turli xil ishlatilishini, naqshlarini va sifatini ta'kidlang.

Ijtimoiy Media Marketingi

- Tegishli platformalarda ishtirok eting: tikuvchilik va trikotaj jamoalari faol bo'lgan Instagram, Facebook va Pinterest kabi platformalardan foydalaning. Muntazam yangilanishlarni baham ko'ring, izdoshlar bilan bog'laning va tegishli guruhlarda ishtirok eting.

- Influencer hamkorligi: kengroq auditoriyani qamrab olish uchun tikuvchilik va trikotaj sohasida ta'sir o'tkazuvchilar va ijodkorlar bilan hamkorlik qiling. Influencers o'z loyihalarida darsliklar, sharhlar yaratishi yoki mahsulotingizni namoyish qilishi mumkin.

Mijozlarni jalb qilish va jamiyatni qurish

- Hamjamiyat yarating: mijozlar va ishqibozlar o'z loyihalari bilan o'rtoqlashishlari, savollar berishlari va fikr almashishlari mumkin bo'lgan onlayn hamjamiyatni rivojlantiring. Bu ijtimoiy media guruhlari yoki veb-saytingizdagi maxsus forum orqali bo'lishi mumkin.

- Mijozlarning fikri: mijozlarning sharhlari va sharhlarini rag'batlantirish va namoyish etish. Foydalanuvchi tomonidan yaratilgan kontent haqiqiylikini oshiradi va brendingizning ishonchliligini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Elektron tijoratni optimallashtirish

- Samimiy veb-sayti: veb-saytida harakat qilish oson ta'minlash, uzluksiz chiqish jarayoni bilan. Yuqori sifatli tasvirlar va mahsulotning batafsil tavsiflari juda muhimdir.

- SEO: organik trafikni jalb qilish uchun qidiruv tizimlari uchun veb-saytingizni optimallashtiring. Tarkibingiz va mahsulot tavsifingizda tikuv va trikotaj bilan bog'liq tegishli kalit so'zlardan foydalaning.

Aktsiyalar va sodiqlik dasturlari

- Mavsumiy aktsiyalar: yangi mijozlarni jalb qilish va mavjudlarini saqlab qolish uchun mavsumiy sotuvlar, chegirmalar va maxsus takliflarni ishga tushiring.

- Sodiqlik dasturlari: mijozlar chegirmalar yoki eksklyuziv mahsulotlar uchun sotib olinishi mumkin bo'lgan xaridlar uchun ball to'playdigan sodiqlik dasturini amalga oshiring.

Hamkorlik va hamkorlik

- Mahalliy hamkorlik: mahalliy hunarmandchilik do'konlari, tikuvchilik darslari va trikotaj klublari bilan birgalikda markali tadbirlar yoki seminarlar uchun hamkorlik qiling.

- Sanoat tadbirlari: brendning ko'rinishini oshirish va soha mutaxassislari bilan aloqa o'rnatish uchun ko'rgazmalar, hunarmandchilik yarmakalari va ko'rgazmalarda ishtirok eting.

Barqarorlik va axloqiy amaliyotlar

- Barqaror materiallar: agar mavjud bo'lsa, barqaror va axloqiy manbalardan foydalanishni ta'kidlang. Bu ekologik ongli iste'molchilarni jalb qilishi mumkin.

- Korporativ ijtimoiy javobgarlik (KSS): tikuvchilik va trikotaj bilan bog'liq jamoat loyihalari yoki xayriya tashabbuslari kabi KSS faoliyati bilan shug'ullaning. Bu brend obro'sini va jamiyatning xayrixohligini oshiradi.

Elektron Pochta Marketingi

- Axborot byulleteni: yangilanishlar, yangi mahsulotlar va eksklyuziv kontent bilan muntazam axborot byulletenlarini yuboring. Tomoshabinlarni jalb qilish uchun maslahatlar, o'quv qo'llanmalari va mijozlar haqidagi hikoyalarni qo'shing.

- Shaxsiylashtirilgan elektron pochta xabarlari: xarid qilish tarixi va afzalliklari asosida shaxsiy tavsiyalar va takliflarni yuborish uchun mijozlar ma'lumotlaridan foydalaning.

Tahlil va moslashuv

- Monitor ishlashi: marketing kampaniyalaringiz faoliyatini kuzatish uchun tahlil vositalaridan foydalaning. Veb-sayt trafigi, ijtimoiy tarmoqlarni jalb qilish va savdo konversiyalari kabi ko'rsatkichlarga e'tibor bering.

- Strategiyalarni moslashtirish: ma'lumotlar asosida strategiyalaringizni moslashtirishga tayyor bo'ling. Agar ba'zi kampaniyalar yoki kontent turlari yaxshiroq ishlasa, ko'proq resurslarni ushbu sohalarga qarating.

Ushbu strategiyalarni birlashtirib, tikuvchilik-trikotaj korxonalarini o'zlarining tovar jozibadorligini oshirishi, maqsadli auditoriya bilan samarali shug'ullanishi va oxir-oqibat o'sish va sadoqatni kuchaytirishi mumkin.

Topilmalar shuni ko'rsatadiki, trikotaj korxonalarini ko'p qirrali marketing strategiyasini qabul qilish orqali o'zlarining brend jozibadorligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Raqamli marketing, xususan, ijtimoiy media va kontent marketingi investitsiyalar uchun muhim yo'nalish sifatida paydo bo'ladi. Influencer hamkorligining integratsiyasi brendga erishish va ishonchni yanada oshirishi mumkin.

Bundan tashqari, tadqiqot mijozlarga yo'naltirilgan yondashuv zarurligini ta'kidlaydi. Shaxsiylashtirish va jalb qilish brendga sodiqlikning asosiy omillari bo'lib, marketing kampaniyalarida birinchi o'ringa qo'yilishi kerak. Trikotaj korxonalarini iste'molchilarning afzalliklarini tushunish va ularning strategiyalarini moslashtirish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalanishni ham hisobga olishlari kerak.

Xulosalar

Xulosa qilib aytganda, trikotaj korxonalari raqamli jalb qilish, shaxsiylashtirish va izchil brendlashni ta'kidlaydigan yaxshi bajarilgan marketing strategiyalari orqali o'zlarining tovar jozibadorligini oshirishi mumkin. Ushbu sohalarga e'tibor qaratish orqali korxonalar bozordagi ishtirokini yaxshilashi va iste'molchilar bilan mustahkam aloqalarni o'rnatishi mumkin.

Raqamli marketingga sarmoya kiriting: kengroq auditoriyani jalb qilish va jalb qilish uchun ijtimoiy media platformalari va kontent marketingiga ustuvor ahamiyat bering.

Leverage Influencers: ishonchni oshirish va erishish uchun brend qadriyatlariga mos keladigan ta'sir ko'rsatuvchilar bilan hamkorlik qiling.

Izchillikni saqlang: Birlashgan brend identifikatorini yaratish uchun barcha marketing kanallarida izchil brend xabarini ta'minlang.

Shaxsiylashtirishni quchoqlang: iste'molchilarning afzalliklarini tushunish va marketing harakatlarini shaxsiylashtirish uchun ma'lumotlar tahlilidan foydalaning.

Iste'molchilar bilan muloqot qilish: marketing strategiyasini takomillashtirish va mijozlar ehtiyojini qondirish uchun iste'molchilarning fikrlarini faol ravishda izlash va kiritish.

Ushbu takliflarni amalga oshirish orqali trikotaj korxonalari yanada jozibali brend yaratishi va raqobatbardosh bozorda barqaror o'sishga erishishi mumkin.

Adabiyotlar:

1. A.R.Okboev. Using a branding strategy in managing the competitiveness of garment and knitwear enterprises. 08.00.13- Management and 08.00.11-Marketing. Doctor of Philosophy (PhD) dissertation in economics. TSEU. 2021.

2. Okboyev A.R. Social Network Marketing and Its Development // International Journal of Research in Management & Business Studies (IJRMBS 2020). Vol. 7 Issue 3 July - Sept. 2020. Impact Factor: SJIF№23

3. Okboyev A.R., O.J.Ashurkulov Directions for the introduction of an integrated quality management system to increase the competitiveness of light industry enterprises // South Asian Journal of Marketing & Management Research (SAJMMR). Vol.10, Issue 11, November 2020 Impact Factor: SJIF№23

4. Akramov T.A., Hakimov Z., Tursunov B., Oqboyev A. Evaluation of Competitiveness of Brands of Local Sewing and Knitting Enterprises. Revista Gestão Inovação e Tecnologias. Vol.11, June 2021, 11(2):716-739. DOI: 10.47059/revistageintec.v11i2.1707. ISSN: 2237-0722.

5. Okboev A.R., Hakimov Z.A. Role of management of the brand and increasing the competitiveness of enterprises. 3rd Global Congress on Contemporary Sciences and Advancements. Techmind – 2021.New York. USA April 17th-18th, 2021

6. A.R. Oqboyev, M.I.Raximova, M.A.Qaxramonov. Development of a National Rating System to Evaluate the Brand Attraction of Sewing and Knitting Enterprises. International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding. Vol.8, Issue 10. Oktober 2021, pages 335-340. DOI: <http://dx.doi.org/10.18415/ijmmu.v8i10.3142>